

OZNAČENÍ „EVROPSKÉ DĚDICTVÍ“
POKYNY
PRO PAMĚTIHODNOSTI
UCHÁZEJÍCÍ SE O OZNAČENÍ

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

Obsah

1. Souvislosti	3
2. Označení „Evropské dědictví“ ve srovnání s jinými iniciativami v oblasti kulturního dědictví	4
3. Kdo se může zúčastnit?	4
3.1 Definice pamětihodností.....	4
3.2 Územní oblast působnosti	5
4. Kvalifikační kritéria pro výběr	5
5. Jak jsou pamětihodnosti vybírány?	8
5.1 Předběžný výběr na vnitrostátní úrovni	8
5.2 Výběr na úrovni EU	8
6. Národní tematicky vázané pamětihodnosti a nadnárodní pamětihodnosti	9
6.1 Národní tematicky vázané pamětihodnosti	9
6.2 Nadnárodní pamětihodnosti	9
7. Formulář žádosti.....	11
8. Monitorování pamětihodností	11
9. Vzdání se označení	12
10. Evropský panel nezávislých odborníků	12
11. Komunikace	13
12. Vytváření sítí	13
13. Financování z rozpočtu EU	13
Příloha: Časový rozvrh.....	15

1. Souvislosti

Mezi cíle označení „Evropské dědictví“ patří upevnění pocitu sounáležitosti evropských občanů, a zejména mladých lidí, s Evropskou unií na základě společných hodnot a prvků evropských dějin a kulturního dědictví, docenění významu národní a regionální rozmanitosti a posílení vzájemného porozumění a mezikulturního dialogu. Označení poskytuje evropským občanům nové možnosti poučit se o společném, a přesto rozmanitém kulturním dědictví, o našich společných dějinách a o hodnotách a úloze EU.

Označení „Evropské dědictví“ se uděluje pamětihodnostem, které mají velkou symbolickou hodnotu pro Evropu a které vyzdvihují společné evropské dějiny a budování Evropské unie (EU) a rovněž evropské hodnoty a lidská práva, na nichž je založena evropská integrace.

Pravidla a postupy týkající se označení „Evropské dědictví“ jsou stanoveny v právním dokumentu, konkrétněji v [rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1194/2011/EU](#). Uchazeči o označení by si měli prostudovat tyto pokyny i uvedené rozhodnutí. Pamětihodnosti ucházející se o označení se v případě dotazů týkajících se jejich účasti na iniciativě „Evropské dědictví“ a předběžného výběru na vnitrostátní úrovni mohou obracet na kontaktní místo ve své zemi. Viz [seznam vnitrostátních kontaktních míst](#).

Výběr pamětihodností probíhá ve dvou fázích. Nejdříve musí být proveden předběžný výběr pamětihodností na vnitrostátní úrovni. Poté panel nezávislých odborníků pod vedením Komise uskuteční konečný výběr.

Za účelem udělení označení pamětihodnosti usilují o dosažení těchto konkrétních cílů:

- a) zdůraznit jejich celoevropský význam;
- b) zvýšit povědomí evropských občanů, a zejména mladých lidí, o jejich společném kulturním dědictví;
- c) usnadnit sdílení zkušeností a výměny osvědčených postupů po celé Unii;
- d) posílit a zlepšit přístup ke kulturnímu dědictví pro všechny, zejména pro mladé lidi;
- e) posílit mezikulturní dialog, zejména mezi mladými lidmi, prostřednictvím vzdělávání v oblasti umění, kultury a historie;
- f) podporovat synergie mezi kulturním dědictvím na jedné straně a soudobou tvorbou a tvořivostí na straně druhé;
- g) přispět k atraktivitě a hospodářskému a udržitelnému rozvoji regionů, zejména prostřednictvím kulturního cestovního ruchu.

2. Označení „Evropské dědictví“ ve srovnání s jinými iniciativami v oblasti kulturního dědictví

Označení „Evropské dědictví“ vyžaduje, aby pamětihodnosti, které se o ně ucházejí, předložily projekt, v němž evropskému publiku představí a vyzdvihnou svůj evropský rozměr. Pamětihodnosti musí také prokázat, že mají provozní kapacitu k realizaci tohoto projektu. Označení „Evropské dědictví“ se nezaměřuje v první řadě na ochranu pamětihodností, která by měla být zaručena stávajícími ochrannými režimy usilující o jejich zachování pro budoucí generace.

Je nezbytné, aby pamětihodnosti ucházející se o označení měly při posuzování relevantnosti žádosti nebo při vyplňování formuláře žádosti na paměti specifickou a jedinečnost označení „Evropské dědictví“ ve srovnání s jinými uznanými oblastmi kulturního dědictví. Je však možné, aby o označení „Evropské dědictví“ požádala rovněž pamětihodnost, která již byla vybrána organizací UNESCO nebo Radou Evropy či jinou iniciativou v oblasti kulturního dědictví, pokud splňuje kritéria pro označení „Evropské dědictví“.

3. Kdo se může zúčastnit?

3.1 Definice pamětihodností

Definice pamětihodností používaná v rámci označení „Evropské dědictví“ je široká. Zahrnuje: přírodní, podvodní, archeologické, průmyslové nebo městské pamětihodnosti, kulturní krajiny, památná místa, kulturní statky a objekty a nemotné dědictví. Všechny tyto kategorie se mohou vztahovat rovněž na soudobé dědictví (jež zahrnuje nedávno vybudované pamětihodnosti nebo pamětihodnosti, které sehrály určitou úlohu v nedávných dějinách Evropy). V případě kulturních statků a objektů a rovněž nemotného dědictví musí existovat spojitost s jednoznačně identifikovatelným fyzickým prostorem, v němž se budou uskutečňovat informační a vzdělávací aktivity.

Může jít o „samostatnou pamětihodnost“, „nadmárodní pamětihodnost“ nebo „tematicky vázanou pamětihodnost“.

Národní tematicky vázané pamětihodnosti zahrnují několik pamětihodností nacházejících se v témže členském státě, které se zaměřují na konkrétní téma s cílem podat společnou žádost.

Nadmárodní pamětihodnosti mohou být buď:

- několik pamětihodností nacházejících se v různých členských státech, které se zaměřují na jedno určité téma s cílem podat společnou žádost. Téma může být pamětihodnostmi zvoleno libovolně, musí však mít velkou symbolickou hodnotu pro Evropu;

nebo:

- jedna určitá pamětihodnost, která se nachází na území alespoň dvou členských států. Tato kategorie může potenciálně zahrnovat veškeré pamětihodnosti, které obklopují nebo překračují hranici mezi dvěma či více

členskými státy, jako je most, bojiště, symbol minulého rozdělení Evropy nebo dřívějších vnitřních hranic EU, archeologická pamětihodnost, která pochází z doby před stanovením hranic jednotlivých států atd.

3.2 Územní oblast působnosti

Označení „Evropské dědictví“ se členské státy účastní dobrovolně. V roce 2016 potvrdilo svou účast těchto 24 členských států: Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko.

Pro označení „Evropské dědictví“ jsou proto způsobilé pouze pamětihodnosti nacházející se v těchto 24 členských státech. To platí rovněž pro nadnárodní pamětihodnosti, u nichž se musí všechny zúčastněné pamětihodnosti bez výjimky nacházet v jednom z těchto členských států.

4. Kvalifikační kritéria pro výběr

Označení se uděluje na základě tří kritérií:

1. **symbolická hodnota pamětihodnosti pro Evropu;**
2. navrhovaný **projekt** s ohledem na propagaci jejího evropského rozměru;
3. **provozní kapacita** k realizaci projektu nebo **pracovní plán**.

Konkrétněji jsou žádosti pamětihodností ucházejících se o označení posuzovány na základě těchto prvků:

a) Pamětihodnosti ucházející se o označení musí mít **symbolickou hodnotu pro Evropu** a sehrát významnou úlohu v dějinách a kultuře Evropy nebo při budování Unie.

Musí být proto prokázána alespoň **jedna** z těchto skutečností:

- 1) jejich přeshraniční nebo celoevropský charakter:

Vysvětlete, jak se ovlivňují jejich minulost a současnost, jakým způsobem jejich přitažlivost přesahuje hranice jednotlivých členských států a proč jsou důležité na evropské úrovni.

- 2) jejich místo a úloha v evropských dějinách a při integraci Evropy a jejich spojitost s klíčovými evropskými událostmi, osobnostmi nebo hnutími:

Evropská hnutí mohou zahrnovat mimo jiné hnutí kulturní, umělecké, politické, sociální, vědecké, technické nebo průmyslové povahy na evropské úrovni a zahrnovat řadu evropských zemí.

3) jejich místo a úloha při rozvoji a prosazování společných hodnot, na nichž je založena evropská integrace:

Popište, v jaké míře daná pamětihodnost významně přispěla k rozvoji a/nebo prosazování jedné či více z těchto hodnot. Článek 2 Smlouvy o Evropské unii uvádí, že „Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů.“ Společné hodnoty, na nichž je evropská integrace založena, jsou rovněž podrobněji popsány v Listině základních práv Evropské unie.

b) U pamětihodností ucházejících se o označení musí být **předložen projekt**, jehož provádění musí začít nejpozději do konce roku udělení označení (tj. v roce následujícím po výběru pamětihodnosti na evropské úrovni). Pro každou položku je nutné vytyčit činnosti, cílovou skupinu a partnery a také harmonogram realizace. Projekt by měl zahrnovat všechny následující prvky:

1) zvyšování povědomí o celoevropském významu dané pamětihodnosti, zejména prostřednictvím vhodné informační činnosti, informačních tabulí a odborné přípravy pracovníků,

2) pořádání vzdělávacích aktivit, zejména pro mladé lidi, které zlepší pochopení společných evropských dějin a společného, a přesto rozmanitého evropského dědictví a posílí pocit příslušnosti ke společnému prostoru,

3) podporu mnohojazyčnosti a usnadnění přístupu k dané pamětihodnosti použitím několika jazyků Unie,

4) účast na činnostech sítí pamětihodností, kterým bylo uděleno označení, za účelem výměny zkušeností a zahájení společných projektů,

5) větší zviditelnění a zvýšení atraktivity dané pamětihodnosti v celoevropském měřítku, mimo jiné využíváním možností, které nabízejí moderní technologie a digitální a interaktivní prostředky, a snahou o součinnost s jinými evropskými iniciativami.

Kdykoli to umožňuje konkrétní povaha dané pamětihodnosti, je třeba vítat umělecké a kulturní aktivity, které podporují mobilitu evropských kulturních pracovníků, umělců a sbírek, podněcují mezikulturní dialog a podporují vazby mezi dědictvím a soudobou tvorbou a tvořivostí.

Žádost musí uvádět, zda pamětihodnost obdržela jiné mezinárodní uznání, jako je Cena Evropské unie za kulturní dědictví / cena Europa Nostra, zařazení mezi „evropské kulturní trasy“ Rady Evropy, na seznam světového dědictví organizace UNESCO, do předběžného seznamu světového dědictví členského státu, na reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO nebo na seznam přírodního dědictví Natura 2000 nebo jakékoliv jiné mezinárodní uznání;

c) Pamětihodnosti ucházející se o označení musí **prokázat**, že disponují **provozní kapacitou** k realizaci navrhovaného projektu, a to na základě těchto prvků:

- 1) zajištění řádné správy dané pamětihodnosti, včetně stanovení cílů a ukazatelů.

Žádost by měla popisovat celkový plán řízení a plán jakýchkoliv změn na nadcházející roky;

- 2) zajištění ochrany dané pamětihodnosti a jejího zachování pro budoucí generace v souladu s příslušnými ochrannými režimy.

Žádost by měla nastiňovat současný režim ochrany pamětihodnosti a jakýkoliv budoucí plán. Měla by uvádět jakýkoliv relevantní právní, regulační, plánovací nebo institucionální status pamětihodnosti;

- 3) zajištění kvality zařízení pro přijímání návštěvníků, například kvality historických prezentací, informací pro návštěvníky a směrových informačních tabulí;

- 4) zajištění přístupu pro co nejširší veřejnost, například prostřednictvím úprav dané pamětihodnosti nebo odborné přípravy pracovníků.

Žádost by měla zmínit, zda je pamětihodnost přístupná veřejnosti, a uvést otevírací hodiny;

- 5) zvláštního zaměření na mladé lidi, a to zejména formou zvýhodněného přístupu k dané pamětihodnosti;

- 6) propagace dané pamětihodnosti jako udržitelné turistické destinace;

- 7) vytvoření ucelené a komplexní komunikační strategie s důrazem na celoevropský význam dané pamětihodnosti;

- 8) zajištění co nejekologičtější správy dané pamětihodnosti.

Pokud jde o kritéria týkající se projektu a provozní kapacity, každá pamětihodnost se posuzuje přiměřeným způsobem s přihlédnutím k jejím charakteristickým rysům.

Zatímco se první kategorie kritérií (symbolická hodnota pamětihodnosti pro Evropu) týká podstaty pamětihodnosti, a tudíž jejích trvalých znaků, kategorie b a c se vztahují na konkrétní projekt a provozní kapacitu, které jsou v době podání žádosti již zavedeny, nebo které se pamětihodnosti ucházející se o označení zavazují provést v případě, že označení „Evropské dědictví“ získají.

Projekt a provozní kapacita musí zahrnovat současně i dlouhodobou vizi toho, jak pamětihodnost hodlá zdůraznit svůj evropský rozměr, a rovněž krátkodobé a střednědobé činnosti, které této vizi dávají konkrétní podobu. Jelikož označení bude

v zásadě udělováno na neomezenou dobu, je třeba činnosti v průběhu let pravidelně aktualizovat a upravovat podle aktuální situace.

Realizace projektu by měla být zahájena a provozní kapacita by měla být k dispozici nejpozději v roce udělení označení (tj. rok následující po roce, kdy byla pamětihodnost vybrána); v této fázi výběru se očekávají záruky účinné realizace.

Zvláštními ustanoveními pro nadnárodní pamětihodnosti a národních tematicky vázaných pamětihodností se zabývá oddíl 6.

5. Jak jsou pamětihodnosti vybírány?

Výběr pamětihodností pro udělení označení „Evropské dědictví“ má dvě kola.

5.1 Předběžný výběr na vnitrostátní úrovni

Předběžný výběr je úkolem členských států. Pamětihodnost se nemůže zúčastnit konečného výběru na úrovni EU, pokud nebyla předběžně vybrána na vnitrostátní úrovni. V každém členském státě lze každý rok výběru (viz kalendář v příloze) v této fázi vybrat **nejvýše dvě pamětihodnosti**.

V souladu se zásadou subsidiarity každý členský stát stanoví své vlastní postupy pro předběžný výběr pamětihodností a rovněž vlastní časový rozvrh. Členské státy musí předat Komisi formuláře žádostí pro předběžně vybrané pamětihodnosti nejpozději do 1. března roku konání výběrového řízení. Komise očekává, že obdrží formuláře žádostí v jazyce či jazycích použitých při předběžném výběru na vnitrostátní úrovni, pokud tyto jazyky patří k 23 úředním jazykům EU. V zájmu efektivnějšího postupu výběru je nezbytné, aby Komise obdržela také anglickou verzi formuláře žádosti.

V případě jakýchkoli dotazů týkajících se postupu předběžného výběru se pamětihodnosti ucházející se o označení musí obracet výhradně na vnitrostátního koordinátora ve své zemi.

5.2 Výběr na úrovni EU

Konečný výběr uskuteční evropský panel nezávislých odborníků pod vedením Evropské komise. Tento panel posuzuje žádosti na základě cílů a kritérií akce. V případě potřeby si může panel prostřednictvím Komise vyžádat od pamětihodností ucházejících se o označení další informace a případně také pamětihodnost navštívit. Tyto návštěvy však představují spíše výjimku než pravidlo.

Evropský panel každý rok výběru vyhotoví zprávu, kterou předloží Komisi nejpozději do konce roku. Tato zpráva obsahuje doporučení ohledně udělení označení a obsahuje rovněž stručné vyhodnocení všech předběžně vybraných pamětihodností s odůvodněním jejich výběru či toho, proč nebyly vybrány. Pamětihodnosti ucházející se o označení se proti doporučení evropského panelu nemohou odvolat.

Počátkem roku následujícího po roce konání výběrového řízení Komise oficiálně určí pamětihodnosti, které obdrží označení, s náležitým přihlédnutím k doporučení panelu. Pamětihodnosti ucházející se o označení, které nejsou vybrány, mohou v následujících letech podat novou žádost o předběžný výběr na vnitrostátní úrovni.

6. Národní tematicky vázané pamětihodnosti a nadnárodní pamětihodnosti

6.1 Národní tematicky vázané pamětihodnosti

Aby byla národní tematicky vázaná pamětihodnost způsobilá, měla by zahrnovat přiměřený počet zúčastněných pamětihodností. Kromě toho by měla:

- doložit přidanou hodnotu společné žádosti z celoevropského hlediska v porovnání s žádostmi podanými samostatně;
- doložit jasnou tematickou spojitost mezi jednotlivými pamětihodnostmi;
- zajistit, aby každá jednotlivá pamětihodnost zcela splňovala kritéria žádosti;
- určit jednu ze zúčastněných pamětihodností jako koordinátora, který bude společným kontaktním místem pro Komisi;
- žádat o označení pod společným názvem, který by měl být výstižný a neměl by obsahovat jména jednotlivých pamětihodností.

U národních tematicky vázaných pamětihodností se žádosti řídí stejným postupem jako u samostatných pamětihodností. Jejich předběžný výběr provede členský stát v limitu maximálně dvě pamětihodnosti na rok výběru. Jednotlivé zúčastněné pamětihodnosti musí vyplnit samostatný formulář žádosti. Koordinátor pamětihodnosti musí také vyplnit *ad hoc* společný formulář žádosti a musí předložit všechny formuláře společně národnímu koordinátorovi.

Je-li vybrána národní tematicky vázaná pamětihodnost, bude označení uděleno národní tematicky vázané pamětihodnosti jako celku a pod společným názvem, a nikoli zúčastněným pamětihodnostem jednotlivě. Každá ze zúčastněných pamětihodností může u vchodu umístit tabulku s označením „Evropské dědictví“, přičemž tato tabulka jednoznačně uvádí společný název národní tematicky vázané pamětihodnosti. To je nutno vzít v úvahu při všech komunikačních činnostech na evropské i místní úrovni, aby se zamezilo nebezpečí záměny. Tomuto aspektu bude věnována zvláštní pozornost během monitorování.

6.2 Nadnárodní pamětihodnosti

Každá zúčastněná pamětihodnost v rámci nadnárodní pamětihodnosti se musí nacházet v jednom z členských států, které se účastní této akce. Nadnárodní pamětihodnosti musí velmi jasně prokázat přidanou hodnotu společné žádosti zúčastněných pamětihodností v porovnání s žádostmi podanými samostatně.

Aby byla nadnárodní pamětihodnost způsobilá, musí:

- zajistit, aby každá zúčastněná pamětihodnost zcela splňovala stanovená kritéria;
- určit jednu ze zúčastněných pamětihodností jako koordinátora nadnárodní pamětihodnosti a jednotné kontaktní místo pro Komisi. Pokud se pamětihodnost nachází ve dvou či více členských státech, existují dvě možnosti: buď je pamětihodnost spravována společně různými organizacemi v jednotlivých dotčených členských státech a jedna z těchto organizací musí být koordinátorem pamětihodnosti, nebo je spravována jedním nadnárodním subjektem a jeden z členských států se musí ujmout vedení a převzít odpovědnost za proces předběžného výběru a monitorování;
- žádost o označení pod společným názvem, který by měl být stručný a nesmí zahrnovat názvy jednotlivých pamětihodností, jež jsou součástí dané nadnárodní pamětihodnosti;
- v případě několika pamětihodností, které se zaměřují na jedno konkrétní téma, jasně prokázat tematickou spojitost mezi zúčastněnými pamětihodnostmi.

U nadnárodních pamětihodností se žádosti řídí stejným postupem jako u samostatných pamětihodností. Nadnárodní pamětihodnosti jsou předběžně vybírány členským státem koordinátora pamětihodnosti v rámci limitu nejvýše dvou pamětihodností, které může tento členský stát navrhnout pro každý rok výběru (upozorňuje se, že ostatní zúčastněné pamětihodnosti nebudou započítány do kvót příslušných členských států).

Do konzultací mezi pamětihodnostmi, které jsou součástí nadnárodní pamětihodnosti, musí být od počáteční fáze zapojeny všichni příslušní vnitrostátní koordinátoři.

Každá jednotlivá zúčastněná pamětihodnost musí vyplnit samostatný formulář žádosti. Koordinátor pamětihodnosti musí také vyplnit [ad hoc společný formulář žádosti](#) a předložit všechny formuláře společně národnímu koordinátorovi.

Je-li nadnárodní pamětihodnost předběžně vybrána členským státem, musí být tímto členským státem navržena jménem ostatních členských států poté, co s tím tyto členské státy souhlasily. Všechny žádosti – včetně společné žádosti – musí předložit Komisi společně národní koordinátor členského státu, kde se nachází koordinátorská pamětihodnost.

Pokud nadnárodní pamětihodnost i samostatná pamětihodnost splňují kritéria pro označení „Evropské dědictví“ se stejnou úrovní kvality, bude při výběru na evropské úrovni dána přednost nadnárodní pamětihodnosti.

Je-li vybrána nadnárodní pamětihodnost, bude označení uděleno nadnárodní pamětihodnosti jako celku a pod společným názvem, a nikoli zúčastněným pamětihodnostem jednotlivě. Jinými slovy, je-li označení uděleno nadnárodní pamětihodnosti zahrnující pět zúčastněných dílčích pamětihodností, bude uděleno jedno označení nadnárodní pamětihodnosti, a nikoli pět označení těmto pěti dílčím

individuálním pamětihodnostem. Každá z těchto pěti dílčích pamětihodností bude moci umístit u vchodu tabulku s označením „Evropské dědictví“, tato tabulka však musí jednoznačně uvádět společný název nadnárodní pamětihodnosti. To je nutno vzít v úvahu při všech komunikačních činnostech na evropské i místní úrovni, aby se zamezilo nebezpečí záměny. Tomuto aspektu bude věnována zvláštní pozornost během monitorování.

7. Formulář žádosti

Pamětihodnosti ucházející se o označení musí použít [formulář žádosti](#) vypracovaný Evropskou komisí. Tento formulář vyplní všechny pamětihodnosti ucházející se o označení a zašlou jej národnímu koordinátorovi, který odpovídá za předběžný výběr na vnitrostátní úrovni.

8. Monitorování pamětihodností

Označení „Evropské dědictví“ se uděluje pamětihodnostem trvale za předpokladu, že nadále splňují kritéria a že projekt i provozní kapacita, které popsaly ve své přihlášce k výběru, jsou i nadále relevantní a v souladu s dlouhodobou vizí, kterou sledují. Každá pamětihodnost bude proto pravidelně monitorována.

Jednotlivé členské státy jsou odpovědné za monitorování všech pamětihodností nacházejících se na jejich území. Vnitrostátní koordinátoři shromažďují všechny nezbytné informace a jednou za čtyři roky vypracují zprávu podle časového rozvrhu uvedeného v příloze. Tato zpráva obsahuje pododdíly věnované jednotlivým pamětihodnostem, s použitím [vzoru formuláře pro monitorování](#).

Monitorování nadnárodních pamětihodností je úkolem národního koordinátora v členském státě, kde se nachází koordinátorská pamětihodnost. Národní koordinátor ve spolupráci s koordinátorem pamětihodnosti shromáždí nezbytné informace od všech pamětihodností, které jsou součástí nadnárodní pamětihodnosti, včetně pamětihodností, které se nenacházejí na jeho území. Tyto informace se pak shrnou v jednom oddíle zprávy, jak bylo zmíněno výše.

Evropský panel všechny informace posoudí a vydá zprávu o stavu pamětihodností s označením „Evropské dědictví“; tato zpráva zahrnuje doporučení, k nimž je podle situace třeba přihlížet v dalším monitorovacím období.

Pokud evropský panel zjistí, že určitá pamětihodnost již nespĺňuje stanovená kritéria nebo že přestal být dodržován projekt a provozní kapacita popsané v žádosti, může zahájit postup vedoucí k odnětí označení dotyčné pamětihodnosti. Tento postup probíhá ve dvou fázích, z nichž každá může trvat až 18 měsíců:

- V první fázi zahájí evropský panel dialog s dotčeným členským státem s cílem usnadnit nezbytné změny u dané pamětihodnosti. Pokud evropský panel usoudí, že byly provedeny změny nebo byly poskytnuty dostatečné záruky, může rozhodnout o ukončení postupu.

- Pokud po 18 měsících od zahájení dialogu evropský panel usoudí, že nebyly provedeny nezbytné změny, může rozhodnout o zahájení druhé fáze postupu. V této druhé fázi evropský panel oficiálně uvědomí Komisi o problémech, s nimiž se daná pamětihodnost potýká. K oznámení je připojeno odůvodnění a soubor praktických doporučení, jak situaci zlepšit. Pokud pamětihodnost neprovede praktická doporučení do 18 měsíců od přijetí oznámení, vydá evropský panel Komisi doporučení označení dané pamětihodnosti odejmout.

Komise poté toto odnětí označení formálně schválí v průběhu následujícího udělování označení. Dotyčná pamětihodnost musí Komisi vrátit tabulku s logem označení „Evropské dědictví“.

Stejný postup se použije v případě národních tematicky vázaných pamětihodností a nadnárodních pamětihodností. Výše uvedené dialogy se uskuteční s členským státem koordinátora. Pokud evropský panel doporučí odnětí označení národní tematicky vázané pamětihodnosti nebo nadnárodní pamětihodnosti, vztahuje se toto odnětí na národní tematicky vázanou pamětihodnost nebo nadnárodní pamětihodnosti jako celek. Ve výjimečných případech však může evropský panel doporučit, aby bylo odnětí omezeno na dotčenou zúčastněnou pamětihodnost, pokud nebude ohrožena soudržnost dané národní tematicky vázané pamětihodnosti či nadnárodní pamětihodnosti.

Během celého tohoto postupu se musí veškeré kontakty mezi evropským panelem na straně jedné a dotyčnou pamětihodností a příslušným národním koordinátorem na straně druhé uskutečňovat prostřednictvím Komise a národního koordinátora, aby byla zajištěna účinná koordinace.

9. Vzdání se označení

Pamětihodnost, které bylo uděleno označení „Evropské dědictví“, se může kdykoli rozhodnout, že se označení dobrovolně vzdá. V tomto případě musí dotyčná pamětihodnost oznámit své rozhodnutí dotčenému národnímu koordinátorovi dopisem. Národní koordinátor pak kopii tohoto dopisu postoupí Komisi. Komise poté toto vzdání se označení formálně schválí v průběhu následujícího postupu udělování označení. Dotyčná pamětihodnost musí Evropské komisi vrátit tabulku s logem označení „Evropské dědictví“.

10. Evropský panel nezávislých odborníků

Výběr a monitorování na úrovni EU provádí evropský panel nezávislých odborníků, který sestává z 13 členů jmenovaných Evropským parlamentem, Radou, Komisí a Výborem regionů.

S cílem zamezit riziku střetu zájmů není přípustné, aby pamětihodnosti ucházející se o označení, pamětihodnosti, jimž bylo uděleno označení, nebo členské státy

kontaktovaly ohledně záležitostí souvisejících s označením „Evropské dědictví“ členy panelu přímo, bez prostřednictví Komise.

11. Komunikace

Komunikační aktivity jsou společným úkolem Evropské komise a pamětihodností, jimž je uděleno označení.

Komise zajišťuje viditelnost označení na evropské úrovni, zejména vytvořením a provozem zvláštní internetové stránky s všeobecnými informacemi o pamětihodnostech s označením a s odkazy na internetové stránky všech pamětihodností s označením Každé pamětihodnosti jsou doručeny dvě tabulky – jedna malá a jedna velká –, které se umístí u vstupu do pamětihodnosti a logo označení se použije ve všech komunikačních materiálech.

Pamětihodnost, která obdrží označení, bude více zviditelněna, jelikož bude zahrnuta do komunikační a propagační strategie EU pro označení „Evropské dědictví“. Všechny pamětihodnosti, kterým bylo uděleno označení, jsou zvány na výroční konferenci správců pamětihodností; budou rovněž moci využít příležitosti k vytváření sítí a vzájemnému učení.

Pamětihodnost, které bylo uděleno označení, musí usilovat o větší zviditelnění v celoevropském měřítku, a to využíváním možností, které nabízejí moderní technologie a digitální a interaktivní prostředky, a snahou o součinnost s jinými evropskými iniciativami; musí se propagovat jako udržitelná turistická destinace a vytvořit ucelenou a komplexní komunikační strategii s důrazem na celoevropský význam dané pamětihodnosti. Všechny tyto prvky jsou součástí kritérií pro udělení označení „Evropské dědictví“ a jsou evropským panelem posouzeny během výběrového řízení a rovněž při každém monitorování.

Jakmile bylo určité pamětihodnosti uděleno označení, musí při všech svých komunikačních a propagačních činnostech používat jeho logo.

12. Vytváření sítí

Jedním z hlavních přínosů pro pamětihodnosti, které obdržely označení, bude možnost účastnit se činností k vytváření sítí, jež jsou vyhrazeny pro pamětihodnosti s tímto označením. Komise pozve všechny správce pamětihodností na výroční konferenci s cílem podpořit sdílení zkušeností a vzájemné učení a poskytnout vhodný základ pro zahájení společných projektů.

13. Financování z rozpočtu EU

Rozpočet pro označení „Evropské dědictví“ kryje náklady iniciativy na úrovni EU, a to náklady související s evropským panelem nezávislých odborníků, evropskou komunikační strategií, činnostmi v oblasti vytváření sítí a lidskými zdroji v Komisi, které jsou zapotřebí pro podporu akce. Pamětihodnosti, které obdrží označení,

nebudou přímo financovány. Pamětihodnosti, kterým bylo uděleno označení, však mohou požádat o podporu z jiných programů Evropské unie.

Příloha: Časový rozvrh

2017	Výběrové řízení. Komise musí žádosti obdržet nejpozději do 1. března 2017.
2018	Hodnocení označení.
2019	Výběrové řízení. Komise musí žádosti obdržet nejpozději do 1. března 2019.
2020	Monitorování. Komise musí obdržet monitorovací zprávy nejpozději do 1. března 2020.
2021.	Výběrové řízení. Komise musí žádosti obdržet nejpozději do 1. března 2021.
2022	–
2023	Výběrové řízení. Komise musí žádosti obdržet nejpozději do 1. března 2023.
2024	Monitorování. Komise musí obdržet monitorovací zprávy nejpozději do 1. března 2024. Hodnocení označení.
2025	Výběrové řízení. Komise musí žádosti obdržet nejpozději do 1. března 2025.
...	...